

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра всесвітньої історії

Силабус навчальної дисципліни

Історія країни, мова якої вивчається

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
всесвітньої історії
Протокол № 10 від «6» червня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія країни, мова якої вивчається
Викладач (-і)	Жерноклеєв Олег Станіславович
Контактний телефон викладача	050-2290006
Е-mail викладача	oleh.zhernokleiev@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Що четверга, 15.00 – 16.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна покликана ознайомити студентів із надзвичайно цікавою та багатогранною історією країн, у яких німецька мова є державною або офіційною, і насамперед Німеччини, Австрії, Швейцарії та інших, а також сприяти кращому усвідомленню історичної зумовленості та суспільного контексту формування, розвитку й функціонування німецької мови та літератури. Основними завданнями вивчення дисципліни є сформулювати цілісне уявлення про зародження й розвиток суспільства, культури та державності сучасних Німеччини, Австрії, Швейцарії, Люксембургу, Ліхтенштейну, допомогти опанувати базовий конкретно-фактичний матеріал з історії німецькомовних країн з найдавніших часів до наших днів, ознайомитись із найвагомішими культурними досягненнями німецькомовних народів та найважливішими джерелами з їх історії. Вивчення дисципліни сприятиме здобуттю вмінь працювати з історичними першоджерелами, аналізувати їх зміст, оперувати матеріалом історичних документів; працювати з науковою літературою з курсу в рамках самостійної підготовки до семінарських занять; на практиці використовувати набуті знання для самостійного аналізу історичних процесів та явищ; володіти історичною термінологією та картою, сучасними методами пошуку й опрацювання наукової та освітньої інформації.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вчення навчальної дисципліни – спираючись на матеріал з історії, синтезувати знання студентів про етногенез та історичний розвиток німецькомовних народів, їх місце та роль у житті Західної та світової цивілізації, з найдавніших часів до сьогодення. Основними цілями вивчення дисципліни є: сформулювати наукове уявлення про зародження й розвиток суспільства, культури та державності сучасних Німеччини, Австрії, Швейцарії та інших країн, створити передумови для глибшого розуміння історії німецької мови й літератури, країнознавства та інших дисциплін, вивчення яких відбувається одночасно, або продовжиться на старших курсах.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним, самокритичним.</p>	

<p>спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. <u>ФК11.</u> Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. <u>ФК12</u> Здатність до організації ділової комунікації.</p>			
5. Програмні результати навчання			
<p>ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства. ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p>			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20 год.	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10 год.	
самостійна робота		60 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4-й	035 Філологія	2-й	В
Тематика навчальної дисципліни			
		Кількість годин	
		Лекції	Семінари
			Самостійна робота
Тема 1. Вступ до курсу. Предмет і завдання навчальної дисципліни. Історична географія німецькомовних народів і країн. Хронологічні рамки і періодизація курсу.		1	
Тема 2. Давні германці. Джерела до історії германців на рубежі двох ер. Гай Юлій Цезар “Записки про Гальську війну”. Публій Корнелій Тацит “Германія”. Гай Пліній Старший, Амміан Марцеллін та ін. Походження і розселення германців. Господарство та суспільний лад давніх германців у працях античних авторів і за даними сучасної науки. Релігія давніх германців. Основні джерела («Старша Едда», «Молодша Едда», Григорій Турський, Павло Диякон та ін.). Пантеон богів. Міфологія. Уявлення про світобудову. Втручання германців у Західну Римську імперію. Утворення “варварських” королівств.		2	2
Тема 3. Німеччина в IX – на початку XI ст.: від королівства до імперії Розпад Франкської імперії. Верденський поділ. Страсбурзька клятва. Виникнення єдиного німецького королівства. Генріх I Птахолов. Соціальні відносини в Німеччині. «Ієрархія щитів». Село «змішаного» типу. Утворення “Священної Римської імперії”. Правління Оттонів I, II і III. Взаємини між державою і церквою.		2	2
			6

«Імперська церква». Політика щодо римських пап. «Епоха німецького папства». Зовнішня політика імперії. Розгром угорців. Наступ на схід.			
Тема 4. Священна Римська імперія та Католицька церква в період класичного Середньовіччя. Боротьба імператорів і пап за інвеституру. Генріх IV і Григорій VII. «Каносське каяття». Вормський конкордат. Фрідріх I Барбароса. Війни з італійськими містами. Соціально-економічний розвиток Німеччини XII–XIII ст. Міста. Цехи. Магдебурзьке право. Господарство й суспільне життя XIV–XV ст. Зародження мануфактурного виробництва. Ганза. «Золота булла» Карла Люксембурга. Курфюрсти. Закріплення роздробленості Німеччини.	2		6
Тема 5. Реформація та Селянська війна в Німеччині. Реформація у Швейцарії. Соціально-економічне та політичне становище Німеччини на зламі XV–XVI ст. Імперські міста. Рейхстаг і ландтаги. Причини і початок Реформації. Мартін Лютер, його життя, погляди, основні праці. Народна Реформація. Томас Мюнцер, його світогляд і доля. Велика селянська війна в Німеччині 1524–1525 рр. Основні етапи, регіональні особливості, програми, історичне значення. Соціально-економічний та політичний розвиток Швейцарії до початку Реформації. Утворення Швейцарського союзу. Кантони. Тагзатцунг. Ульріх Цвінглі. Цюріхська Реформація. Війни між протестантськими та католицькими союзами кантонів. Жан Кальвін та його віровчення. Женевська Реформація.	2	2	6
Тема 6. Пруссія та Австрія в XVII – XIX ст. Політична роздробленість Німеччини після Вестфальського миру (1648 р.). Утворення Бранденбурзько-Пруської держави. Пруссія у другій половині XVII ст. Перетворення Пруссії у королівство. Пруська монархія в період правління Фрідріха II (1740–1786 рр.). Семилітня війна. Австрія в другій половині XVII і на початку XVIII ст. Боротьба проти турецької загрози. Битва під Віднем. Монархія Габсбургів після Утрехтського миру (1713 р.). Марія Терезія. Прагматична санкція. Культура Австрії в XVII і XVIII ст. Німецькі держави під час наполеонівських воєн та в післявоєнній Європі. «Віденський конгрес». «Весна народів» на німецьких землях (1848–1849 рр.).	3		6
Тема 7. Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст. Політичний устрій за конституцією 1867 р. Особливості соціально-економічного розвитку.	2		6

Суспільно-політичне життя. Загострення міжнаціональних протиріч. Поява масових партій. Боротьба за виборчу реформу. Австрійська культура XIX – початку XX ст. Підготовка та участь у Першій світовій війні. Розпад Австро-Угорщини.			
Тема 8. Німеччина в останній третині XIX – першій половині XX ст. Політичний устрій після франко-пруської війни. Об'єднання Німеччини. Соціально-економічний розвиток. Внутріполітичне становище. Зовнішня політика. Колоніальні загарбання. Підготовка до Першої світової війни. Німецька культура XIX – початку XX ст. Основні підсумки та наслідки Першої світової війни для Німеччини. Листопадова революція 1918–1919 рр. Становище Веймарської республіки. Прихід до влади нацистів, їх внутрішня та зовнішня політика 1933–1939 рр. Розв'язання Другої світової війни.	2	2	6
Тема 9. Німеччина в післявоєнний період Підсумки Другої світової війни для німецького народу. Берлінська криза 1948 р. і розкол Німеччини. Утворення ФРН і НДР. «Ера Аденауера» (1949–1963). Особливості соціально-економічного і політичного розвитку НДР. В.Брандт – «канцлер реформ». Г.Коль і німецький неоконсерватизм. Падіння Берлінської стіни та об'єднання Німеччини.	2	2	6
Тема 10. Особливості розвитку німецькомовних країн на сучасному етапі. Політичний устрій сучасних Австрії, Німеччини, Швейцарії, Люксембургу, Ліхтенштейну. Соціально-економічний розвиток. Участь у міжнародних організаціях. Характерні риси повсякденного життя. Німецька мова в сучасному світі, культурному, інформаційному, віртуальному просторі.	2		6
Загалом	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Поточний контроль знань і умінь студентів здійснюється шляхом обговорення й оцінювання виступів і рефератів на семінарських заняттях, проведення письмових контрольних робіт за підсумками вивчення матеріалу теоретичного і практичного змістових модулів, співбесід і перевірки конспектів у ході відпрацювання студентами пропущених занять і отриманих негативних оцінок.</p> <p>Поточне оцінювання здійснюється за 5-бальною шкалою. Контроль самостійної роботи (КСР) у рамках теоретичного змістового модуля здійснюється у відповідні тижні шляхом тестувань.</p> <p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів</p>		

	<p>з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 20 балів Підсумкова контрольна робота – 30 балів</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Підсумкова контрольна робота – тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що виноситься на самостійне опрацювання. Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pro, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 30).</p>
Практичні заняття	<p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час семінарського заняття; недопустимість пропусків занять без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. При виставленні підсумкової оцінки враховуються</p>

	навчальні досягнення студентів (бали), набрані в процесі поточного опитування під час аудиторних годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (30 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. При виставленні залікової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані в процесі поточного опитування під час аудиторних занять (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (30 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя](#)

Стефаника

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна

1. Австрійські, Австро-Угорські і Галицькі конституції (кінець XVIII–XIX ст.): пер. з нім. і пол. мов / Р. Петрів. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2005. 84 с.
2. Бобилева С.Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 р. Дніпропетровськ, 2003.
3. Бульвінський А. Г. Швейцарія. URL: https://elibrary.ivinas.gov.ua/483/1/Entsyklopedia_verska-385-403.pdf
4. Варварцев М.М. Габсбурги. Енциклопедія історії України / редкол.: В. А. Смолій та ін.; Інститут історії України НАН України. К.: Наукова думка, 2004. Т. 2: Г–Д.
5. Войтович Л., Козак Н., Овсінський Ю., Чорний М. Medium aevum. Середні віки. Львів, 2010.
6. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр. К., 2008.
7. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1945–2002 рр. К., 2004.
8. Гончар Б.М., Городня Н.Д. Нова історія країн Європи та США. 1870–1918 роки: підручник. К., Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 413 с.
9. Дейвіс Н. Європа: Історія / пер. з англ. П. Тарашука. К. : Основи, 2008. 1464 с.
10. Енциклопедія історії України: У 10 т. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>
11. [Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу \(кінець XV – початок XIX ст.\): навч. посіб. / З.А. Баран, С. П. Качараба, Р. Б. Сіромський, Б. П. Чума ; за ред. З. А. Баран. К. : Знання, 2015. 533 с.](#)
12. Крижанівська О.О., Крижанівський О.П. Історія середніх віків: Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя. К., 2004.
13. Кудряченко А. І. Австрія. URL: https://elibrary.ivinas.gov.ua/475/1/Entsyklopedia_verska-210-236.pdf
14. Кудряченко А. І. Ліхтенштейн. URL: https://elibrary.ivinas.gov.ua/477/1/Entsyklopedia_verska-266-278.pdf
15. Кудряченко А. І. Люксембург. URL: https://elibrary.ivinas.gov.ua/478/1/Entsyklopedia_verska-279-293.pdf
16. Кудряченко А. І., Солошенко В. В. Німеччина. URL: https://elibrary.ivinas.gov.ua/481/1/Entsyklopedia_verska-324-361.pdf

17. Мартинов А.Ю. Об'єднана Німеччина: від «Боннської» до «Берлінської» республіки (1990–2005). К., 2006.
18. Нова історія країн Західної Європи й Північної Америки. XVII – 60-ті роки XIX століття: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. Б. М. Гончара. К.: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. 735 с.
19. [Практикум з курсу “Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу”](#). Для студ. істор. фак. Частина перша / укл. З. Баран. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. 296 с.
20. [Практикум з курсу “Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу.”](#) Для студ. істор. фак. Частина друга / укл. Б. Сипко. Львів: Видавництво “Левада”, 2023. 281 с.
21. Райнгардт, Ф. Історія Швейцарії. Від початку до сьогодення. К.: Темпора, 2013. 456 с.
22. Рудь М.О. Історія західноєвропейського Середньовіччя. Хрестоматія. К., 2005.
23. Сич О.І. Історія західного суспільства в міжвоєнний період (1919–1939). Чернівці, 2008.
24. Сич О., Мінаєв А. Світ у другій половині XX – на початку XXI ст.: основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку. Чернівці, 2010.
25. Тейлор, А.Дж.П. Габсбурзька монархія. 1809–1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / пер. з англ. А. Портнов, С. Савченко. Львів, 2002.
26. [Троян С.С. Німеччина у боротьбі за «місце під сонцем» \(колоніальна та «світова політика» в 1884–1900 рр.\) : Монографія / С.С.Троян. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 152 с.](#)
27. Цольнер, Е. Історія Австрії / пер. з нім. А. Онишко та ін.. Львів: Літопис, 2001.
28. Шульце, Г. Історія Німеччини / пер. з нім. О. Насика. К.: Наука, 2010. 280 с. <https://books.google.com.ua/books?id=qr9uqkGr2nYC&lpg=PP1&hl=ru&pg=PP1#v=onepage&q&f=false>

Додаткова

29. Борчук С.М., Жерноклеєв О.С., Іванцев І.Д., Клим'юк У.Б. Самостійна робота студентів з курсу «Історія країн Західної Європи і Америки (кінець XV – початок XX ст.)». Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Історія». Івано-Франківськ, 2010. 91 с.
30. Войтович Л. Загадки австрійського вузла (1272–1278): Лев Данилович, Ласло IV, Пшемисл II Оттокар, Рудольф Габсбург і польські князі. *Проблеми слов'янознавства*. Львів, 2012. Вип. 61. С. 11-22.
31. Джадт, Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року. Пер. з англ. К. Зарембо. К.: «Наш формат», 2020. 928 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Dzhadt_Toni/Pislia_viiny_Istoriia_Yevropy_vid_1945_rok_u.pdf
32. Єрмоленко В. Плинні ідеології. Ідеї та політика в Європі XIX – XX століть. К.: Дух і Літера, 2018. 480 с.
33. [Жерноклеєв О. Національні секції австрійської соціал-демократії в Галичині й на Буковині \(1890–1918 рр.\)](#). Івано-Франківськ, 2006. 536 с.
34. Жерноклеєв О. Війна в історичній долі австрійського «малого Інтернаціоналу». *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. Львів, 2015. Вип. 26. С. 140-147.
35. Жерноклеєв О. С., Іванцев І. Д. Нова історія країн Європи і Америки (кінець XV–початок XX ст.) Тестові завдання для студентів спеціальності “Історія” (Методичні рекомендації). Івано-Франківськ, 2009. 74 с.

36. Жерноклеєв О., Монолатій І., Вітенко М. Етносоціальний розвиток західноукраїнських земель у складі Австро-Угорщини. *Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. Ілюстрована історія* / Автор ідеї, гол. ред. і кер. авт. кол. М.Кугутяк. Львів–Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2008. С. 23–118.
37. Жерноклеєв О., Райківський І. Під австрійською владою (кінець XVIII – початок XX ст.). *Історія Івано-Франківська в XX – початку XXI ст. До 350-річчя міста Івана Франка* / Колективна монографія за редакцією В.Грабовецького. Івано-Франківськ, 2012. С.7–21.
38. Жерноклеєв О., Райківський І., Королько А. Під австрійською владою (1772–1914). *Станіславів–Станіслав–Івано-Франківськ (до 350-річчя Івано-Франківська): монографія* / Керівник авторського колективу, головний редактор В.Великочий. Івано-Франківськ–Львів–Київ:Манускрипт-Львів, 2012. С. 32-49. (<https://issuu.com/borysbooks/docs/>)
39. Жерноклеєв О., Райківський І., Марчук В. Під владою Австро-Угорської імперії (1772–1918). *Прикарпаття: спадщина віків* / Голов. ред. М.Кугутяк. Львів: Манускрипт-Львів, 2006. С. 190–239.
40. Історія Львова: У 3-х т. / Редкол. Я.Ісаєвич та ін. Т.2: 1772–1918. Львів, 2007. 559 с.
41. Мак-Ніл, В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / пер. з англ. К.: Ніка-Центр, 2011. 960 с.
42. Малацай І. В. Династія Габсбургів в історії європейських народів. Навчально-методичний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю “Історія та археологія” (денна форма навчання). К., 2017. 86 с.
43. Райківський І., Жерноклеєв О. Станіславів під австрійською владою (кінець XVIII – початок XX ст.). *Галичина*. 2011. Ч. 18-19. С. 11–25.
44. Терещенко Ю. І., Осташко Т. С. Український патріот з династії Габсбургів. К., 1999.

Викладач _____ Олег ЖЕРНОКЛЕЄВ